

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 08/25

Luksemburgā, 2025. gada 28. janvārī

Tiesas spriedums lietā C-253/23 | ASG 2

Aizliegtas vienošanās dēļ nodarīta kaitējuma atlīdzināšana: tāds valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram nav pieļaujama kolektīva parādu piedziņas prasība, var pārkāpt Savienības tiesības

Tā tas ir tad, ja valsts tiesībās nav paredzēts neviens cits kolektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis, lai apvienotu to personu individuālos prasījumus, kam nodarīts kaitējums aizliegtas vienošanās dēļ, un ja tādējādi ir neiespējami vai pārmērīgi apgrūtināši celt individuālu zaudējumu atlīdzināšanas prasību

Atbilstoši Savienības tiesībām ikviens var prasīt atlīdzību par konkurences tiesību pārkāpuma dēļ nodarītiem zaudējumiem. Katras dalībvalsts ziņā ir noteikt šo tiesību īstenošanas kārtību, ievērojot citastarp efektivitātes principu. Aizliegums izmantot kolektīvu parādu piedziņas prasību, ko, pamatojoties uz tiesībām uz atlīdzinājumu, kuras tam cedējis liels skaits cietušo personu, ceļ juridisko pakalpojumu sniedzējs, var apdraudēt Savienības tiesību efektivitāti. Tā tas ir tad, ja valsts tiesībās nav paredzēts neviens cits kolektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis, lai apvienotu individuālos prasījumus, un ja tādējādi ir neiespējami vai pārmērīgi apgrūtināši celt individuālu prasību, lai īstenotu šīs tiesības uz atlīdzinājumu.

Trīsdesmit divas kokzāģētavas, kas reģistrētas Vācijā, Beļģijā un Luksemburgā, apgalvo, ka tām nodarīts kaitējums aizliegtas vienošanās dēļ, ar kuru Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme (Vācija) vismaz no 2005. gada 28. jūnija līdz 2019. gada 30. jūnijam esot piemērojusi šīm kokzāģētavām pārmērīgas cenas no šīs federālās zemes ievestā apaļkoka pārdošanai.

Visas attiecīgās kokzāģētavas savas tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu cedēja sabiedrībai ASG 2. Kā "juridisko pakalpojumu sniedzēja" attiecīgā Vācijas tiesību akta izpratnē šī sabiedrība Vācijas tiesā cēla kolektīvu zaudējumu atlīdzināšanas prasību pret federālo zemi. Tā rīkojās pati savā vārdā un par saviem līdzekļiem, bet kokzāģētavu labā, un labvēlīga iznākuma gadījumā tā saņemtu atlīdzību.

Attiecīgā federālā zeme apstrīd ASG 2 *locus standi*. Tā apgalvo, ka atbilstoši Vācijas tiesību aktiem, kā tos interpretējušas dažas valsts tiesas ¹, šim pakalpojumu sniedzējam nav jauts celt kolektīvu parādu piedziņas prasību saistībā ar konkurences tiesību pārkāpumu.

Vācijas tiesas ieskatā kolektīvā parādu piedziņas prasība Vācijā ir vienīgais kolektīvais procesuālais mehānisms, kas ļauj nodrošināt tiesību uz atlīdzinājumu efektīvu īstenošanu aizliegto vienošanos lietās. Tādēļ šī tiesa jautā Tiesai, vai Savienības tiesībām ² ir pretrunā tāda valsts tiesiskā regulējuma interpretācija, kas liedz personām, kurām aizliegtas vienošanās dēļ nodarīts kaitējums, izmantot šāda veida prasību.

Tiesa atgādina, ka **atbilstoši Savienības tiesībām ikvienai personai, kurai konkurences tiesību pārkāpuma dēļ nodarīts kaitējums, ir tiesības prasīt pilnīgu šī kaitējuma atlīdzinājumu**. Zaudējumu atlīdzināšanas prasību var celt vai nu tieši tā persona, kurai ir tiesības uz atlīdzinājumu, vai arī trešā persona, kam šīs tiesības ir cedētas.

Tomēr Savienības tiesībās nav regulēti noteikumi, ar kādiem īstenojamās tiesības prasīt atlīdzinājumu par

konkurences tiesību pārkāpuma dēļ nodarītu kaitējumu. Tādēļ **tie jānosaka katrai dalībvalstij, ievērojot citastarp efektivitātes principu.**

Šajā lietā **Vācijas tiesai jāpārbauda, vai tāda valsts tiesību interpretācija, atbilstoši kurai aizliegtas vienošanās dēļ radītos zaudējumus ir liegts piedzīt, ceļot aplūkoto kolektīvo prasību, atbilst efektivitātes prasībai.** Ja tā secinātu, ka i) Vācijas tiesībās nav paredzēts neviens cits kolektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis, kas ļautu nodrošināt šo tiesību uz atlīdzinājumu efektīvu īstenošanu, un ii) individuālas prasības celšana padara neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtinā šo tiesību īstenošanu un apdraud efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, Vācijas tiesai būtu jākonstatē Savienības tiesību pārkāpums.

Šādā gadījumā tai būtu jātiecas interpretēt valsts tiesību normas atbilstoši Savienības tiesībām. Ja Savienības tiesībām atbilstoša interpretācija nebūtu iespējama, **Vācijas tiesai nebūtu jāpieņem valsts tiesību normas, atbilstoši kurām ir liegts celt kolektīvu prasību attiecīgo individuālo atlīdzinājuma prasījumu piedziņai.**

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Sprieduma [pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciēt ar mums!

¹ Vācijas Federālā augstākā tiesa ir pieļāvusi kolektīvo parādu piedziņas prasību vairākās tiesību jomās, citastarp īres tiesību jomā un saistībā ar prasībām, kas pamatotas ar aviopasažieru tiesībām. Tomēr minētajai tiesai vēl nav bijis iespējas paust nostāju īpašajā kontekstā, kas saistīts ar aizliegtas vienošanās dēļ nodarīta kaitējuma atlīdzināšanu. Dažās zemāko instanču tiesās šāda prasība savukārt nav tikusi pieļauta.

² LESD 101. pants un Eiropas Parlamenta un Padomes [Direktīva 2014/104/ES](#) (2014. gada 26. novembris) par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem.